

HISTÒRIA DE LA MÚSICA I DE LA DANSA

Finalitat de l'assignatura

La història de la música i de la dansa, matèria pròpia de la modalitat de batxillerat d'arts escèniques, música i dansa, té per objecte proporcionar una visió global del lloc que ocupen la música i la dansa en la història de l'art i de les seves aportacions, així com dotar l'alumnat d'eines de comprensió, anàlisi i valoració de les obres i de criteris per fer judicis propis sobre aquestes.

Les intencions educatives de la matèria es concreten en deu objectius generals que inclouen capacitats cognitives, expressives i creatives, actituds de valoració i sentit crític i aspectes específics de les Illes Balears. Els continguts s'organitzen en vuit blocs que dibuixen un panorama històric ampli dels diferents períodes en els quals, convencionalment, s'acostuma a dividir la història de la música i de la dansa des dels orígens fins a l'actualitat (blocs 2 a 7). En ells, s'inclouen el coneixement de les característiques que configuren un estil, les sonoritats i danses pròpies de cada època, les formes musicals noves o heretades, les obres i autors representatius i aquells que marcaren l'evolució cap a altres concepcions estètiques.

El primer bloc, "Percepció, anàlisi i comentari d'obres", engloba les eines necessàries per poder enllestir l'estudi del panorama històric que s'estudiarà. És a partir del coneixement del context històric, l'audició, la visualització, l'anàlisi de la partitura, la recerca d'informació i la utilització de la terminologia adequada quan es podrà accedir a la comprensió i valoració de l'obra pròpiament dita. El darrer bloc, "Música i danses tradicionals", inclou la música i a les danses característiques de les tradicions, ritus i festes, i incideix especialment en les que són pròpies de les Illes Balears, per la seva riquesa i el contacte més proper amb l'alumnat.

Les obres d'art, i en elles les composicions musicals i les danses, constitueixen l'herència d'unes idees, creences, mitjans materials, actituds, valors, etc., tant personals com col·lectius i socials de les persones de cada època i cada societat, ja que no hi ha hagut cap època ni cap societat que no hagi produït la seva música i no tingui els seus balls. Així, les Illes Balears amb trets geogràfics, històrics, polítics i culturals peculiars han generat un patrimoni en clara coincidència amb la cultura occidental en què estan immerses, però alhora amb senyes que li atorguen un sentit definitori propi.

L'aproximació i l'estudi de la matèria ha de tenir un caràcter integrador, de comprensió i valoració de les grans aportacions individuals o col·lectives, de les característiques i de la seva evolució en el temps, i no un estudi detallat del catàleg d'obres de diferents autors. La perspectiva de la matèria ha de ser eminentment pràctica, no s'ha de deslligar per complet de les pròpies fonts històriques que, a la vegada, familiaritzen l'alumnat amb la lectura de documents i de partitures. L'audició i la visualització lliure o amb partitura, juntament amb el visionat, serà l'eina més important per aproximar-se a la comprensió de la música i de la dansa al llarg dels distints períodes històrics. L'audició ha de ser activa i participativa, on es contrasten les opinions i qüestions suscitées a classe. Per tal que l'alumnat es faci una idea de l'evolució dels diversos estils, gèneres, etc., es recomanable adoptar una seqüenciació cronològica dels continguts, i incidir en els principals músics, ballarins i obres de cada període. En aquesta seqüenciació han de tenir cabuda els artistes de les nostres illes i les obres més representatives que han realitzat, relacionant-los amb cada època, estil, etc.

L'estudi de la història de la música i de la dansa pot contribuir de manera intensa a la formació humana i social de l'alumnat i afavorir la seva maduresa intel·lectual, ja que els ajuda a fer-se una idea de la rica varietat de manifestacions humanes que han format el nostre patrimoni al llarg del temps, pot facilitar l'adquisició d'habilitats d'escolta activa i anàlisi, de tècniques d'investigació i indagació, d'interpretació de codis propis del llenguatge musical i corporal, de la sensibilitat i l'aplicació de tot plegat al consum propi de música i al consum del lleure. Tot això fa que aquesta matèria sigui una eina inestimable per a la formació de l'alumnat en les edats en què es

produeix el seu desenvolupament intel·lectual i afectiu, si més no perquè és una matèria fonamental per a l'estudi de la història de la humanitat.

Per les característiques descrites, la història de la música i de la dansa participa activament en l'assoliment dels objectius generals del batxillerat: contribueix a desenvolupar la sensibilitat artística, així com el criteri estètic, esdevé una font de formació i enriquiment cultural, ajuda a formar i consolidar una maduresa personal i social que permet actuar de manera autònoma i responsable, participa en l'adquisició d'hàbits de lectura i estudi i transmet el valor social de respecte i defensa del patrimoni artístic de les nostres illes i de la humanitat en general, i també potencia una orientació cap a sortides professionals específiques.

Es relaciona íntimament amb altres disciplines pròpies de la modalitat com són anàlisi musical i llenguatge i pràctica musical; però també amb matèries comunes com història d'Espanya, història de la filosofia, llengua i literatura castellana i catalana, etc. perquè afavoreix un enfocament interdisciplinari. L'estudi de la història de la música i de la dansa no comença de zero ni acaba en si mateixa, sinó que parteix dels continguts iniciats en l'educació secundària i proporciona la preparació i la sensibilitat artística per a estudis posteriors.